

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K obohateniu vlastníka stavby postavenej na cudzom pozemku**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/186/2018 zo dňa 17. 6. 2019
- 2. Výmaz poznámky z listu vlastníctva**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžr/127/2016 zo dňa 12. 12. 2018
- 3. Neplatnosť zápisnice o zúžení BSM z dôvodu rozporu so zákonom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/58/2017 zo dňa 30. 5. 2019
- 4. Nahradenie súhlasu a určovacia žaloba**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/127/2018 zo dňa 17. 6. 2019
- 5. K preklasifikovaniu skončenia pracovného pomeru výpoveďou na okamžité skončenie v súvislosti s peňažnou náhradou podľa § 62 ods. 8 ZP**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5CoPr/3/2018 zo dňa 18. 9. 2019
- 6. K darovaniu prevodom peňazí z účtu darcu na účet obdarovaného so zadaním príkazu pred a s jeho realizáciou po smrti darcu**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/92/2019 zo dňa 17. 9. 2019
- 7. K spôsobu určenia príjmu rodiča podnikateľa, z ktorého sa bude vychádzať pri určení výšky výživného, vo vzťahu k jeho výdavkom**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/71/2019 zo dňa 11. 12. 2019
- 8. K neplatnosti právneho úkonu v súvislosti s bianco podpisom**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/339/2017 zo dňa 23. 10. 2018
- 9. Náklady na znalecký posudok a na právne zastúpenie môžu byť nevyhnutnými nákladmi v súvislosti s uplatnením práv zo zodpovednosti za vady predmetu kúpy**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/226/2013 zo dňa 9. 7. 2014
- 10. Ak boli nehnuteľnosti nadobudnuté vyporiadaním BSM, nemožno voči nadobúdateľovi vykonať exekúciu ich predajom v zmysle § 169 Exekučného poriadku**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/244/2018 zo dňa 14. 11. 2019
- 11. K premlčaniu bezdôvodného obohatenia medzi podnikateľmi v súvislosti s porušením povinností neupravených Obchodným zákonníkom (na rozdiel od KS BB, sp. zn. 43Cob/8/2020)**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2Cob/53/2019 zo dňa 21. 11. 2017
- 12. K dĺžke premlčacej doby nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku bez právneho titulu medzi podnikateľmi**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/8/2020 zo dňa 20. 2. 2020
- 13. Na zosplatnenie zmluvnej pokuty sa nevyžaduje vyzvanie povinného, ak nie je dohodnuté inak**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 13Cob/295/2014 zo dňa 25. 2. 2015
- 14. K zmluvnej voľnosti vlastníkov pozemkov, ku ktorým sa viaže predkupné právo štátu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžrk/8/2018 zo dňa 17. 6. 2019
- 15. K neprešahovaniu sa obdarovaného za osamelým darcom v prípade zhoršenia jeho zdravotného stavu ako k dôvodu pre vrátenie daru**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 15Co/51/2019 zo dňa 17. 3. 2020

1. K obohateniu vlastníka stavby postavenej na cudzom pozemku

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/186/2018 zo dňa 17. 6. 2019

Anotácia:

Dovolaciemu súdu bola v odvolacom konaní nastolená otázka či pasívne vecne legitimovaným na vydanie bezdôvodného obohatenia je v danom prípade skutočný vlastník stavby na cudzom pozemku alebo je ním domnelý vlastník stavby, ktorý ju v rozhodnom období užíval.

Právna veta:

Rozhodujúcim je teda výklad slova „užívanie“, t. j. v čom spočíva užívanie pozemku, keď je na ňom postavená stavba vo vlastníctve osoby odlišnej od vlastníka pozemku. Podľa názoru dovolacieho súdu je potrebné pod týmto pojmom rozumiť umiestnenie samotnej stavby na cudzí pozemok. Jej samotné umiestnenie totiž bráni vlastníkovi pozemku, tento užívať riadnym spôsobom. K obohateniu vlastníka stavby potom dochádza už zo samotného titulu vlastníckeho práva, ktoré zakladá jeho oprávnenie užívať stavbu. Je potom výlučne vecou jeho rozhodnutia, či bude stavbu užívať sám, alebo ju bezplatne alebo odplatne prenechá inému. Povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavba, stíha vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom realizuje svoje vlastnícke právo. Z rovnakých dôvodov nie je podstatné ani to, či príp. komu prináša užívanie stavby zisk. Poskytnuté plnenie je plnením bez právneho dôvodu a bezdôvodne sa teda obohatil ten, kto je vlastníkom stavby na cudzom pozemku, a nie napr. jej nájomca. Je potrebné si uvedomiť, že pod „užívaním cudzieho pozemku“ je potrebné v tomto prípade chápať jeho zastavanie cudzou stavbou (nie užívanie samotnej stavby). Pozemok žalobcu bol teda (bez právneho dôvodu) užívaný tým, že mal na ňom žalovaný 2/ umiestnenú svoju stavbu a nie tým, ako a kým bola táto stavba užívaná.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1 písm. b), 40/1964 Zb. – § 130

2. Výmaz poznámky z listu vlastníctva

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžr/127/2016 zo dňa 12. 12. 2018

Anotácia:

Krajský súd vyhovel žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania právoplatného rozhodnutia žalovaného – Okresný úrad xx, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností, ktorým žalovaný zamietol odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým správny orgán podľa § 59 ods. 1 písm. a) Katastrálneho zákona (ďalej aj KZ) nevyhovel návrhu žalobkyne na opravu chyby v katastrálnom operáte a nevyrazil z listu poznámku o sponchybní hodnovernosti údajov katastra.

Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil zistením, že podľa zjednodušeného registra pôvodného stavu skutočne vo vzťahu k označenej parcele sú vedení ako spoluvlastníci žalobkyňa a mesto. Žalobkyňa v návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 zákona č. 162/1995 Z.z., ktorý doručila na prvostupňový orgán, požiadala o výmaz poznámky na LV, nakoľko uvedený zápis bol vykonaný na základe protokolu, s ktorým nebola oboznámená pred jeho zápisom na LV ako poznámky. Ona pritom nadobudla predmetnú nehnuteľnosť na základe kúpnej zmluvy, pričom nebol zistený nesúlad obsahu návrhu na vklad kúpnej zmluvy so stavom evidovaným v katastri nehnuteľností. Nesúhlasila s názorom správnych orgánov, že poznámku na LV nie je možné vymazať postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálneho zákona, ale výlučne na postupom podľa § 39 ods. 3 Katastrálneho zákona môže dôjsť k zrušeniu poznámky zapísanej na LV, a to bez návrhu alebo na návrh toho, kto podal návrh na jej zápis alebo ak sa preukáže, že pominuli dôvody jej zápisu.

Právna veta:

Za situácie, keď je návrh na začatie katastrálneho konania vedeného podľa správneho poriadku podaný tak, že obsahuje náležitosti vyžadované § 19 správneho poriadku, nie je dôvodné vyžadovať od katastrálnych orgánov, aby z vlastnej iniciatívy prekvalifikovali zjavne neúspešný návrh na iný druh návrhu, rozhodnutie vo veci ktorého by prípadne mohlo byť pre účastníka priaznivejšie. Navrhovateľke nič nebráni, aby podala riadne odôvodnený návrh na výmaz poznámky, o ktorom budú orgány katastra povinné rozhodovať. Rovnako Najvyšší súd nenachádza relevantnú právnu argumentáciu odôvodňujúcu záver, že v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte je orgán katastra povinný skúmať správnosť zápisov, ktoré nespĺňajú kritéria pre charakterizovanie ako chyby v katastrálnom operáte v zmysle § 59 katastrálneho zákona, tak ako je to všeobecne akceptované doterajšou praxou.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Katastrálne konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 162/1995 Z. z. – § 39 ods. 3, 59 ods. 1 písm. a)

3. Neplatnosť zápisnice o zúžení BSM z dôvodu rozporu so zákonom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/58/2017 zo dňa 30. 5. 2019

Anotácia:

Žalobkyňa podala návrh na vyporiadanie BSM. Odvolaním žalovaného krajský súd opätovne vrátil vec na prejednanie okresnému súdu. Okresný súd dospel k záveru, že v čase zániku manželstva strán sporu títo nevlastnili žiadny majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a preto žalobu zamietol. Voči rozhodnutiu sa odvolala žalobkyňa. Podľa krajského súdu správne súd prvej inštancie uzavrel, že z hľadiska formulácie dohody strán sporu obsiahnutej v notárskej zápisnici jej obsahom bola úprava nadobúdania akéhokoľvek majetku, vrátane finančných prostriedkov stranami sporu tak, že tieto sa v budúcnosti budú nadobúdať do výlučného vlastníctva. Žalovaná podala dovolanie na najvyšší súd, ktorý dovolaniu vyhovel a vec vrátil na vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Právna veta:

I napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť (aplikujúc článok 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zohľadňujúc neprimeranú dĺžku konania), že bod 2 notárskej zápisnice N 176/2003, Nz 3567/2003 z 12. mája 2003 v znení: „majetok, ktorý nadobudnú v budúcnosti nebude patriť do BSM, ale bude patriť do výlučného vlastníctva toho ktorého účastníka (G. P. Q., resp. U. T. Q.), ktorý tento nadobudne kúpou (zo svojich finančných prostriedkov), darom, alebo inou formou. Za svoje finančné prostriedky každý účastník nadobúda v budúcnosti do svojho výlučného vlastníctva, pričom aj finančné prostriedky patria do výlučného vlastníctva toho účastníka, ktorý ich nadobudol.“, nespĺňa zákonnú požiadavku zúženia zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva, teda, že k jeho zúženiu nesmie dôjsť do takej miery, že by bezpodielové spoluvlastníctvo prestalo vôbec existovať. Inak povedané, dojednanie v uvedenom znení nepredstavuje zúženie rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva, ale de facto upravuje jeho zánik, čo samozrejme inštitút zúženia rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva upravený v ustanovení § 143a Občianskeho zákonníka neumožňuje, a to ani s prihliadnutím na prípadnú zhodu vôle manželov, teda v občianskoprávných vzťahoch na inak akceptovanú zásadu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezpodielové spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964Zb. – § 143a

4. Nahradenie súhlasu a určovacia žaloba

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/127/2018 zo dňa 17. 6. 2019

Anotácia:

Okresný súd Žilina rozsudkom určil, že žalobca je oprávnený vybudovať a viesť všetky inžinierske siete k v rozsudku špecifikovaným pozemkom. Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania. Žalovaná ako spoluvlastníčka časti pozemkov so zavedením inžinierskych sietí nesúhlasila. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Za daného skutkového stavu pokladal tento rozsudok za primeranú náhradu súhlasu žalovanej ako spoluvlastníčky pre účely stavebného konania. Dôvody nesúhlasu žalovanej s hospodárením spoločnej veci boli stavebno – technického charakteru, a preto sa nimi mohol zaoberať stavebný úrad pri samotnej realizácii stavby.

Krajský súd na odvolanie žalovanej zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu išlo o vyriešenie konkrétnej nehody spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou. Podľa odvolacieho súdu ide o nahradenie chýbajúceho prejavu vôle spoluvlastníka, ktorý ho odmieta urobiť. Takýto rozsudok nemožno dosiahnuť žalobou o určenie.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

Právna veta:

Podľa názoru dovolacieho súdu nebol správny názor odvolacieho súdu, že žalobou podanou podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa možno domáhať iba nahradenia prejavu vôle nesúhlasiaceho spoluvlastníka o hospodárení so spoločnou vecou. Dovolací súd je tak názoru, že žalobca v danej veci zvolil adekvátny nástroj ochrany svojich práv, keď žiadal, aby súd rozhodol, že je oprávnený vybudovať inžinierske siete cez spoločný pozemok, pričom takýto výrok je i materiálne vykonateľný. Možno preto uzavrieť, že žalobou podielového spoluvlastníka podanou podľa druhej vety ustanovenia § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno nahrádzať prejav vôle druhého podielového spoluvlastníka, ktorý odmieta udeliť žalobcovi súhlas pre rozhodnutie o určitom spôsobe hospodárenia so spoločnou vecou, ale konkrétna forma procesnej obrany podielového spoluvlastníka bude v takýchto prípadoch závisieť od toho, o aký konkrétny vzťah hospodárenia so spoločnou vecou ide. Podstatné je, aby výrok rozhodnutia súdu mal konštitutívny charakter a bol i materiálne vykonateľný. Dovolací súd súčasne dodáva, že takýmto rozhodnutím súd nerieši stavebno-technickú stránku veci, keďže toto posúdenie je vecou stavebného úradu, do ktorého kompetencie nemôže súd zasahovať. Preto skúmanie splnenia ďalších predpokladov pre vydanie stavebného povolenia (ohlásenia) na vybudovanie inžinierskych sietí bude vecou príslušného stavebného úradu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Určovacia žaloba, Náhrada prejavu vôle

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 139

5. K preklasifikovaniu skončenia pracovného pomeru výpoveďou na okamžité skončenie v súvislosti s peňažnou náhradou podľa § 62 ods. 8 ZP

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5CoPr/3/2018zo dňa 18. 9. 2019

Anotácia:

Prvoinštančný súd uviedol, že predmetom tohto sporu je nárok zamestnávateľa – žalobcu na peňažnú náhradu v sume 1.680 eur s príslušenstvom, a to preto, že žalovaný zamestnanec nezotrval počas plynutia výpovednej doby u žalobcu, ako zamestnávateľa, pričom táto výpovedná doba začala plynúť dňa 01.01.2016 a skončila dňa 29.02.2016, t. j. až po skončení pracovného pomeru okamžitým skončením, k čomu došlo dňa 09.01.2016. Žalovaný vlastne tým, že s ním žalobca okamžite skončil pracovný pomer, nemal možnosť zotrvať u žalobcu ako u zamestnávateľa počas plynutia uvedenej výpovednej doby, čím nebola splnená základná podmienka pre priznanie žalobcom žalovanej peňažnej náhrady podľa § 62 ods. 8 Zák. práce. Z obsahu tohto ustanovenia nevyplýva ani nárok na možné priznanie peňažnej náhrady v pomernej časti. S prihliadnutím na tieto dôvody nebolo možné podanej žalobe žalobcu ani čiastočne vyhovieť, a preto ju súd ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Žalobca sa odvolal a tvrdil, že výklad ust. § 62 ods. 8 Zák. práce prvoinštančným súdom v tom smere, že nárok zamestnávateľa na náhradu vznikne iba v tom prípade, ak zamestnanec neodpracuje celú výpovednú dobu je nesprávny, nelogický, reštriktívny a v rozpore s úmyslom zákonodarcu. V opačnom prípade výkladu, by zamestnancovi stačilo prísť aspoň jeden deň do práce počas výpovednej doby a nárok na peňažnú náhradu by potom zamestnávateľovi zanikol.

Právna veta:

V prípade „preklasifikovania“ právneho úkonu skončenia pracovného pomeru daného zamestnávateľom (žalobcom) zamestnancovi (žalovanému) na okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnávateľ stráca nárok na peňažnú náhradu podľa § 62 ods.8 Zák. práce. Nárok na tzv. sankciu za nezotrvanie počas výpovednej doby má zamestnávateľ, ak sa pracovný pomer skončí výpoveďou, ktorá bola zamestnancovi daná. Zamestnancovi, ktorý prestal chodiť do práce počas výpovednej doby, bude zamestnávateľ až do uplynutia výpovednej doby vykazovať absenciu. Ak si chce zamestnávateľ uplatniť tento nárok, nemôže skončiť pracovný pomer okamžite z dôvodu reťazovej absencie, ale pracovný pomer musí skončiť iba na základe výpovede, a to uplynutím výpovednej doby. Vychádzajúc z uvedeného je potom možné ustáliť, že nárok na peňažnú náhradu podľa § 62 ods. 8 Zák. práce, t. j. za nezotrvanie zamestnanca u zamestnávateľa počas plynutia výpovednej doby nevzniká zamestnávateľovi vtedy, ak pracovný pomer so zamestnancom skončí iným spôsobom, ako výpoveďou.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Skončenie pracovného pomeru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 62 ods. 8

6. K darovaniu prevodom peňazí z účtu darcu na účet obdarovaného so zadaním príkazu pred a s jeho realizáciou po smrti darcu

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/92/2019 zo dňa 17. 9. 2019

Anotácia:

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, pričom dôvodila tým, že žalovanej bola neoprávnene a neplatne poukázaná suma 20.000 eur, ktorá patrí žalobkyni titulom dedičstva po poručiteľovi. Mala za to, že na platné prijatie tejto sumy žalovanou nepostačuje príkaz na úhradu voči banke prípadne podpísaný len poručiteľom, pričom takúto vadu už nemožno konvalidovať vzhľadom na to, že poručiteľ zomrel.

Právna veta:

V danom prípade prevodom sumy 20.000,- Eur z účtu darcu na účet žalovanej ako jeho dlhoročnej životnej partnerky, krátko predtým ako spáchal samovraždu, došlo k reálnemu darovaniu v zmysle § 628 OZ, na základe ktorého právneho úkonu nebohy ako darca bezplatne prenechal žalovanej ako obdarovanej dar v podobe pohľadávky voči peňažnému ústavu, pričom žalovaná tento dar po oboznámení sa s ním prijala. Podľa väčšiny autorov právnej teórie pritom predmetom darovania môžu byť aj pohľadávky, v danom prípade teda aj pohľadávka nebohého voči peňažnému ústavu z titulu vkladu na účet, teda pohľadávka z účtu v peňažnom ústave. Reálna darovacia zmluva, pri ktorej dochádza priamo k prenechaniu daru (nie k sľubu poskytnúť dar – konsenzuálna zmluva) pritom nevyžaduje písomnú formu. Ako správne uzavrel súd prvej inštancie, je právne bezvýznamné, že samotný príkaz na prevod predmetnej sumy bol bankou zrealizovaný zrejme až po smrti nebohého, keďže príkaz na prevod je právny úkon poručiteľa, ktorým je jeho dedička ako univerzálny sukcesor (žalobkyňa) viazaná. Z tohto hľadiska je tiež nerozhodné, že k prijatiu daru a teda k zavŕšeniu právneho úkonu, došlo až po smrti darcu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: bezdôvodné obohatenie, darovacia zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 628

7. K spôsobu určenia príjmu rodiča podnikateľa, z ktorého sa bude vychádzať pri určení výšky výživného, vo vzťahu k jeho výdavkom

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/71/2019 zo dňa 11. 12. 2019

Anotácia:

Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o určení výživného otca na maloletého. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody matky predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol o uložení povinnosti otcovi platiť výživné na maloletého v sume 200 eur mesačne s účinnosťou od 14.11.2017 a v nadväznosti nato neurčil dlh na výživnom za rozhodné obdobie, keď odvolacie dôvody matky smerovali proti výške výživného na maloletého určeného súdom prvej inštancie.

Právna veta:

V prípade rodiča podnikateľa súd musí primárne vychádzať z jeho daňového priznania, prípadne z jeho peňažných denníkov. V prípade, ak povinný rodič má na jednej strane značne vysoké príjmy, na strane druhej tiež vysoké výdavky (prípadne sa ocitne v daňovej strate), je potrebné skúmať charakter výdavkov vzhľadom na skutočnosť, či išlo o výdavky, ktoré boli nevyhnutné na zabezpečenie, dosiahnutie a udržanie príjmov vo vzťahu k predmetu podnikania. Nie každý daňovými predpismi uznaný výdaj povinného rodiča je z hľadiska jeho podnikania nevyhnutný do tej miery, že by nebol dôvod od neho požadovať, aby z takýchto výdajov prednostne plnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Samotné daňové priznanie predložené zo strany povinného rodiča nie je možné považovať za splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Súd je povinný v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 Zákona o rodine preskúmať dôvodnosť všetkých výdavkov povinného rodiča uplatnených v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľná položka priamo znižujú daňový základ, resp. posúdiť, ktoré výdavky boli pre podnikanie skutočne nevyhnutné. Súd preskúma všetky jeho daňové výdavky a na záver vyhodnotí jeho predpokladaný príjem. Z predpokladaného príjmu získaného navýšením jeho daňového základu o sumu uplatnených výdavkov (nie nevyhnutných) súd vyvodí schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

Právna oblasť: Občianske právo, Rodinné právo

Právny inštitút: Vyživovacia povinnosť

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 63 ods. 1, 2

8. K neplatnosti právneho úkonu v súvislosti s bianco podpisom

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/339/2017 zo dňa 23. 10. 2018

Anotácia:

V prejednávanej spore bolo rozhodujúcou právnou otázkou posúdenie, či v danom prípade došlo k riadnemu a platnému uzatvoreniu zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, keď bolo preukázané, že táto bola zo strany budúceho predávajúceho uzatvorená tak, že jeho štatutárny orgán vlastnoručne podpísal niekoľko čistých papierov, ktoré boli následne použité na to, aby bol k nim dodatočne doplnený text samotnej zmluvy.

Právna veta:

Z vyššie uvedeného vyplýva, že bianco podpis síce nie je vylúčený, a takouto formou uskutočnený právny úkon nemožno a priori považovať za neplatný, je to však len pod podmienkou, že existuje súlad medzi obsahom právneho úkonu, pod ktorým sa takýto podpis nachádza a skutočnou vôľou konajúcej osoby. T.j. o existujúci a platný právny úkon ide len vtedy, keď k bianco podpisu je doplnený taký obsah právneho úkonu (napr. text zmluvy), ktorý vyjadruje skutočnú vôľu konajúcej osoby. V prípade, ak je k bianco podpisu doplnený taký obsah právneho úkonu, ktorý nevyjadruje skutočnú vôľu konajúcej osoby, má konajúca osoba právo namietat neplatnosť takéhoto úkonu z dôvodu omylu podľa § 49a OZ. Osoba, ktorá uskutoční bianco podpis, v čase podpisu nemôže mať úplnú istotu v tom, ako bude podpis použitý, aký obsah právneho úkonu bude k nemu priradený, preto po doplnení obsahu právneho úkonu má možnosť buď považovať takýto úkon za platný (vyjadrujúci jej skutočnú vôľu) alebo má možnosť dovoliť sa neplatnosti takéhoto úkonu z dôvodu, že nevyjadruje jej skutočnú vôľu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 37 ods. 1, § 40a, § 49a

9. Náklady na znalecký posudok a na právne zastúpenie môžu byť nevyhnutnými nákladmi v súvislosti s uplatnením práv zo zodpovednosti za vady predmetu kúpy

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/226/2013 zo dňa 9. 7. 2014

Anotácia:

Podanou žalobou sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi vrátenia kúpnej ceny oproti povinnosti vydať osobné motorové vozidlo a náhrady nákladov spojených s uplatnením väd.

Proti rozsudku, jeho výroku, ktorým bol odporca zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 560 Eur s príslušenstvom, podal v zákonnej lehote odvolanie odporca prostredníctvom právneho zástupcu. V odvolaní uviedol, že odvolanie podáva z dôvodu, že uvedenú čiastku 560 Eur vynaloženú v časti 400 Eur za posudok a 160 Eur za právne služby nepovažuje za nevyhnutné náklady, ktoré navrhovateľ musel vynaložiť k tomu, aby mohol uplatniť svoj nárok na odstúpenie od zmluvy. Navrhovateľ mohol od zmluvy odstúpiť na základe opakovanej poruchovosti vozidla a na základe informácií, ktoré získal v servise, kde mu uvedené poruchy odstraňovali, preto znalecký posudok a právne služby neboli nevyhnutne potrebné.

Právna veta:

Za náklady spojené s uplatnením pohľadávky treba považovať aj trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, medzi ktoré patrí aj zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody a za ktoré treba považovať aj náklady spojené s vyhľadáním právnej pomoci, pokiaľ sú spojené s uplatnením pohľadávky, teda v danom prípade náklady potrebné na vypracovanie odstúpenia od zmluvy.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: kúpna zmluva, zodpovednosť za vady

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 598

10. Ak boli nehnuteľnosti nadobudnuté vyporiadaním BSM, nemožno voči nadobúdateľovi vykonať exekúciu ich predajom v zmysle § 169 Exekučného poriadku

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/244/2018 zo dňa 14. 11. 2019

Anotácia:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že v žalobe špecifikované nehnuteľnosti (sú vylúčené z exekúcií vedených na Okresnom súde z dôvodu, že tieto exekučné konania boli iba umelo vyvolané, pričom všetky záväzky, ktoré mal voči žalovaným v 1. a 2. rade, a to manželom P., už splnil, avšak žalovaná v 3. rade Y. X. podpísala zmenky na fiktívne pohľadávky, pričom tieto boli antidatumované. Súdny exekútor napriek tomu vedie exekúcie na uvedené nehnuteľnosti patriace do BSM so žalovanou v 3. rade, i keď nebola splnená podmienka v zmysle § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko záväzky nielenže sú fiktívne, ale postihujú majetok, ktorý je z exekúcie vylúčený, keďže BSM so žalovanou v 3. rade zaniklo 10. 09.

Právna veta:

Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva predstavuje usporiadanie majetkových vzťahov medzi manželmi k veciam, ktoré za trvania manželstva patrili do BSM a nedochádza pri ňom k odplatnému, ani bezodplatnému prevodu, ani prechodu nehnuteľností. Výsledkom vyporiadania je definitívne určenie, ktoré konkrétne veci zostávajú vo výlučnom vlastníctve každého manžela. Znamená to teda aj to, že k veciam, ktoré zostávajú vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, stráca druhý manžel vlastnícke právo; vyporiadaním vlastnícke právo nevzniká, nenadobúda sa, nejde o žiadny prevod alebo prechod práva (porovnaj R 34/1971). Pokiaľ potom ustanovenie § 169 Exekučného poriadku pojednáva o prevode nehnuteľností z vlastníka na nadobúdateľa, a pokiaľ v tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že toto ustanovenie nerieši status vecí nadobudnutých v BSM, s týmto záverom súdu sa odvolací súd stotožňuje, majúc za to, že v danom prípade vyporiadaním BSM súdnym rozhodnutím nenastala situácia prevodu (a ani prechodu) vlastníctva nehnuteľností na nového nadobúdateľa.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: exekúcia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 233/1995 Z. z. – § 169

11. K premlčaniu bezdôvodného obohatenia medzi podnikateľmi v súvislosti s porušením povinností neupravených Obchodným zákonníkom (na rozdiel od KS BB, sp. zn. 43Cob/8/2020)

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2Cob/53/2019 zo dňa 21. 11. 2017

Anotácia:

Predmetom nároku žalobcu voči žalovanému v 2. rade ohľadne žalovaného v 1. rade je bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1.1.2009 do 31.12.2010.

Súd má za to, že medzi účastníkmi napriek tomu, že obaja majú v predmetnej činnosti správu a údržbu bytového a nebytového fondu v rozsahu voľných živností, nemohol vzniknúť platný obchodno- záväzkový vzťah, pretože v každom jednom okamihu môže byť správcom bytového domu iba jeden subjekt, nikdy nemôže nastať právna situácia, kedy správu bytového domu vykonávajú dvaja správcovia. V tomto prípade bol za obdobie roku 2010 správcom bytového domu A. žalovaný v 2. rade. Predmetom nároku sú však plnenia, ktoré boli poskytnuté žalovanému v 1. rade za jednotlivé vyššie uvedené obdobia, konkrétne plnenia, reálne vynaložené náklady v súvislosti s bytmi žalovaného v 1. rade. Žalobca si teda uplatňuje to, čo plnil za žalovaného v 2. rade z jeho vzťahu s vlastníkmi bytov.

Právna veta:

Podľa názoru súdu je spravodlivé, ak sa na režim bezdôvodného obohatenia v prípade mimozmluvného záväzku, teda deliktneho záväzku dvoch obchodných spoločností ohľadom vydania bezdôvodného obohatenia bude aplikovať režim Občianskeho zákonníka pokiaľ sa týka otázky premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nepochybne Obchodný zákonník má vlastnú úpravu premlčania, pričom inštitút vydania bezdôvodného obohatenia nepozná a vo svojich ustanoveniach uvádza, že tieto ustanovenia sa použijú vtedy, ak zákon neustanoví inak. Zo samotného znenia Obchodného zákonníka (§ 397), ktorý používa termín, „Ak zákon neustanoví inak“, použitím gramatického výkladu vyplýva, že môže sa jednať o iný zákon než Obchodný zákonník. Pokiaľ by mal zákonodarca na myslí to, že ak to neupravuje inak Obchodný zákonník, nepochybne by použil slovné spojenie „tento zákon“. Pokiaľ však vychádzame z gramatického a teleologického výkladu je zrejme, že pokiaľ sa nachádza v inom zákone špecifická právna úprava, je nutné použiť túto právnu úpravu, vrátane osobitne stanovenej dĺžky premlčacej doby, tzn. úpravu Občianskeho zákonníka, ktorý je všeobecným predpisom vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Občiansky zákonník má osobitnú úpravu inštitútu bezdôvodného obohatenia, ktorú Obchodný zákonník nemá a k tomuto inštitútu sa viaže aj osobitná úprava ohľadom začatia plynutia premlčacej doby a samozrejme aj jej dĺžka.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 397
40/1964 Zb. – § 107

12. K dĺžke premlčacej doby nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku bez právneho titulu medzi podnikateľmi

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Cob/8/2020 zo dňa 20. 2. 2020

Anotácia:

Žalobca si uplatnil žalobou peňažnú náhradu za užívanie pozemkov v období ich užívania žalovaným od 14.09.2014 do 14.09.2018 v celkovej výške 6.960,- Eur za posledné štyri roky. Vychádzal z tej skutočnosti, že sa jedná o vzťah medzi podnikateľmi, a teda o vzťah obchodnoprávny, na ktorý je potrebné pri behu premlčacej lehoty aplikovať Obchodný zákonník, ktorý obsahuje komplexnú úpravu premlčania, a nie Občiansky zákonník.

Súd prvej inštancie dospel na základe zisteného skutkového stavu k záveru, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným ohľadom užívania pozemkov vo vlastníctve žalobcu žalovaným je užívaním bez právneho titulu zakladajúcim právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý nie je vzťahom obchodným napriek tomu, že oba subjekty sú podnikateľskými. Ich vzťah nie je vzťahom podnikateľským pri ich vzájomnej podnikateľskej činnosti, ale je vzťahom dvoch vlastníkov nehnuteľností vzniknutý bez právneho titulu faktickým užívaním, preto vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania časti uplatneného nároku uplatneného podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka aplikoval na posúdenie behu premlčacej lehoty ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Pokiaľ je žalovaný evidovaný ako vlastník stavby postavenej na pozemkoch žalobcu ako právnická osoba, ktorá má postavenie a povahu podnikateľa, nie je možné na beh premlčacej lehoty pri uplatnení práva na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikovať ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka o premlčaní tak, ako to posúdil súd prvej inštancie, ktorý argumentáciu žalobcu o štvorročnej premlčacej lehote tak, ako ju upravuje § 397 Obch. zák., nevzal do úvahy. Žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v 4-ročnej premlčacej lehote, ktorú bolo potrebné na prejednávanej vec použiť s prihliadnutím na povahu zmluvných strán, ktoré sú podnikateľmi a ktorá sa aplikuje ako lex specialis prednostne pred ustanoveniami o premlčaní upravenými v Občianskom zákonníku, pretože úprava premlčania obsiahnutá v Obchodnom zákonníku je vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu úpravou komplexnou.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 107

13. Na zosplatnenie zmluvnej pokuty sa nevyžaduje vyzvanie povinného, ak nie je dohodnuté inak

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 13Cob/295/2014 zo dňa 25. 2. 2015

Anotácia:

Právna zástupkyňa žalovaného žiadala návrh v časti uplatneného príslušenstva pohľadávky ako nedôvodný zamietnuť. Poukázala na článok VII. bod 5. zmluvy o dodávke prác pri prevádzkovaní výherných prístrojov uzatvorenej medzi účastníkmi konania, z ktorého vyplýva, že v prípade porušenia povinnosti uvedenej v bode V/11 tejto zmluvy je správca povinný zaplatiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 4.000 Eur za každý výherný prístroj umiestnený iným prevádzkovateľom, a to za každý kalendárny rok zvlášť. Zo zmluvy nevyplýval žiadny čas plnenia, v ktorom je žalovaný povinný zaplatiť zmluvnú pokutu. Podľa žalovaného vzhľadom na chýbajúcu úpravu v zmluve je potrebné pri určení času plnenia vychádzať zo všeobecného ustanovenia Obchodného zákonníka, a to z § 340 ods. 2, podľa ktorého, ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Žalovaný poprel výzvu zo strany žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, uviedol, že sa o tomto nároku dozvedel až z platného rozkazu, ktorý mu bol doručený. Vzhľadom k tomu, že bol podaný odpor voči platobnému rozkazu, nebol si žalovaný vedomý porušenia právnej povinnosti vyplývajúcej mu zo zmluvného vzťahu so žalobcom.

Právna veta:

- I. Nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je nárokom, pre vznik ktorého právna alebo zmluvná úprava vyžaduje predchádzajúce uplatnenie u povinnej osoby (žalovaného).
- II. Vyplýva to zo samotného charakteru zmluvnej pokuty v zmysle ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď účastník, ktorý zmluvnú povinnosť poruší, pre ktoré porušenie je zmluvná pokuta dohodnutá, je povinný takúto zmluvnú pokutu zaplatiť. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vzniká momentom porušenia zmluvnej povinnosti, a tým nie je výslovne potrebná výzva na úhradu takejto zmluvnej pokuty. Súčasne v predmetnej zmluve žalobca a žalovaný nemali dojednanie ohľadne splatnosti tejto zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti analogicky poukazuje krajský súd na to, že ak sa právo na zmluvnú pokutu premlčuje, a to v premlčacej dobe odo dňa, keď sa mohlo právo vykonať po prvý raz, čo v prípade práva na zmluvnú pokutu znamená, že lehota začína plynúť počnúc dňom, keď došlo k porušeniu zmluvnou pokutou zabezpečeného záväzku, resp. povinnosti, t.j. zákonite musí ísť o splatnú zmluvnú pokutu, a preto aj jej splatnosť je viazaná na porušenie zmluvnej povinnosti, pre ktorú bola zmluvná pokuta dohodnutá. Z daného vyplýva, že sa nevyžaduje osobitná výzva, resp. žiaden ďalší úkon k tomu, aby nadobudla splatnosť. Tento záver krajského súdu potvrdzuje aj ust. § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri právach vzniknutých z porušenia povinnosti začína premlčacia doba plynúť dňom, keď bola povinnosť porušená, ak nie je pre premlčanie niektorých týchto práv ustanovená osobitná úprava. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ by právo nebolo splatné, nemohla byť ani začať plynúť premlčacia doba z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: zmluvná pokuta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 544, § 563
513/1991 Zb. – § 340

14. K zmluvnej voľnosti vlastníkov pozemkov, ku ktorým sa viaže predkupné právo štátu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžrk/8/2018 zo dňa 17. 6. 2019

Anotácia:

Okresný úrad zrušil na podnet protestu prokurátorky svoje rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Odbor opravných prostriedkov, Referát katastra nehnuteľností zamietol odvolanie žalobkyne a rozhodnutie Okresného úradu potvrdil. Sťažovateľka podala správnu žalobu na správny súd, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného Okresného úradu. Správny súd jej žalobu zamietol. Sťažovateľka sa kasačnou sťažnosťou obrátila na Najvyšší súd SR, pretože sa nestotožnila s rozhodnutím Správneho súdu, ktorý jej správnu žalobu zamietol. Najvyšší súd SR rozhodol o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu, Odboru opravných prostriedkov, Referát katastra nehnuteľností o kasačnej tak, že kasačnú sťažnosť žalobkyne zamietol.

Právna veta:

Neprihliadnutie katastrálneho úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností na existenciu inštitútu zákonného predkupného práva štátu, ktoré obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného subjektu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona a to i vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo ex lege až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Predkupné právo štátu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 175/1999 Z. z. – § 3 ods. 5, 162/1995 Z. z. – § 31 ods. 1

15. K neprestáhovaniu sa obdarovaného za osamelým darcom v prípade zhoršenia jeho zdravotného stavu ako k dôvodu pre vrátenie daru

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 15Co/51/2019 zo dňa 17. 3. 2020

Anotácia:

Darkyňa, ako oprávnená z vecného bremena a obdarovaný ako povinný z vecného bremena v bode VI. uzatvorili Zmluvu o zriadení vecného bremena, na základe ktorého obdarovaný zriadil vecné bremeno v prospech darkyne, spočívajúce v jej práve bezplatného a doživotného užívania bytu. Smrťou darkyne vecné bremeno malo zaniknúť.

Súd prvej inštancie správanie sa žalovaného vyhodnotil hrubo porušujúce dobré mravy. Toto správanie konkretizoval tým, že sám žalovaný ponúkol poručiiteľke, že sa o ňu postará a že sa prisťahuje z B. do M., čo bolo aj pohnútkou poručiiteľky prepísať byt na žalovaného. Znamená to, že jediným motívom darkyne (poručiiteľky) na uzavretie darovacej zmluvy bolo to, aby sa žalovaný ako brat poručiiteľky o ňu postaral nielen v chorobe, ale aj v starobe. Prihliadajúc na okolnosti konkrétneho prípadu, na zdravotný stav a sebestačnosť darkyne v období pred darovaním, kedy si starostlivosť o darkyňu nevyžadovala veľkú intenzitu a po darovaní, teda v roku 2017, kedy sa zhoršil jej zdravotný stav, začala mať problémy s pamäťou a trpela závratmi, bolo podľa súdu prvej inštancie nevyhnutné, aby sa obdarovaný o darkyňu postaral osobne. Mal za to, že pokiaľ sa tento neprisťahoval do Popradu, teda nesplnil svoj sľub daný poručiiteľke, tak starostlivosť mal zabezpečiť aspoň prostredníctvom osoby blízkej poručiiteľke, či jej týždennými návštevami, čo však neučinil.

Právna veta:

Aj nezáujem žalovaného počas dlhšieho obdobia mohla darkyňa vnímať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Niet pochyb, že výslovným prianím darkyne bolo spojiť darovanie bytu s prestáhováním sa žalovaného do M., čoho dôsledkom by bola istota darkyne mať vo svojej blízkosti osobu, na ktorú sa môže v budúcnosti spoľahnúť a kedykoľvek obrátiť o pomoc. Nie je bez logickej súvislosti to, že práve za situácie, kedy darkyňa mala prerušený kontakt so svojimi vlastnými dcérami a cítila sa osamelá, túžila mať vo svojej blízkosti príbuznú osobu, ktorú si zaviazala darovaním bytu. Odvolací súd vyslovuje presvedčenie, že už len samotná fyzická blízkosť žalovaného bola pre darkyňu tak významná, že pokiaľ nesplnil čo sľúbil, teda neprisťahoval sa do M., spôsobil jej sklamanie. Logickým dôsledkom postupu poručiiteľky bolo preto v dôsledku sklamania domáhať sa vrátenia daru. Odvolací súd nemá žiadnu pochybnosť, že pohnútky poručiiteľky sa riadili vyššie uvedeným. Odvolací súd v závere uvádza, že nedodržiavanie pravidiel mravného správania sa nie je možné vidieť vždy výlučne v reálnych úkonoch, ale aj v pasivite tam, kde je aktivita žiaduca.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Darovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 630